

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 32/23

Люксембург, 16 февруари 2023 г.

Решение на Съда по дело C-393/21 | Lufthansa Technik AERO Alzey

Съдът уточнява понятието „изключителни обстоятелства“, позволяващи на компетентния съдебен орган да спре принудителното изпълнение на решение, което е удостоверено като европейско изпълнително основание

Националният съд на държавата членка на принудителното изпълнение трябва да спре производството, когато изпълняемостта на решение, удостоверено като европейско изпълнително основание, е спряна в държавата членка по произход

На 14 юни 2019 г. Amtsgericht Hünfeld (Районен съд Хюнфелд, Германия) връчва заповед за плащане на Arik Air с цел събиране на вземане от 2 292 993,32 евро в полза на Lufthansa Technik AERO Alzey GmbH (наричано по-нататък „Lufthansa“), след това, на 24 октомври 2019 г., същият съд издава европейско изпълнително основание, а на 2 декември 2019 г. — удостоверение за европейско изпълнително основание.

Lufthansa се обръща към практикуващ в Литва съдебен изпълнител, за да изпълни това изпълнително основание срещу Arik Air.

Последното дружество подава до Landgericht Frankfurt am Main (Областен съд Франкфурт на Майн, Германия) искане¹ за оттегляне на удостоверението за европейско изпълнително основание и за прекратяване на принудителното събиране на вземането. Според него Районен съд Хюнфелд не му е връчил редовно процесуалните документи, а това довело до неспазване на срока, в който можело да възрази срещу заповедта за плащане.

В Литва Arik Air иска и от съдебния изпълнител да спре производството по принудително изпълнение до произнасянето на Областен съд Франкфурт на Майн с окончателен съдебен акт, но съдебният изпълнител отказва, тъй като според него националната правна уредба не позволява спиране при тези обстоятелства.

Според Областен съд Франкфурт на Майн Arik Air по-специално не е доказало, че въпросното основание е било издадено незаконосъобразно, поради което с определение от април 2020 г. поставя внасянето на гаранция от 2 000 000 евро като условие за спиране на принудителното изпълнение на европейското изпълнително основание.

С определение, постановено през юни 2020 г., Kauno apylinkės teismas (Районен съд Каунас, Литва) отхвърля жалбата, подадена от Arik Air срещу решението на съдебния изпълнител, с което се отказва спирането на производството по принудително изпълнение.

Във въззивното производство Kauno apygardos teismas (Окръжен съд Каунас, Литва) отменя това определение, спирайки производството по принудително изпълнение до постановяването на окончателен

¹ Искането е подадено на основание член 10 от Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания (ОВ L 143, 2004 г., стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 3).

съдебен акт от германския съд по исканията на Arik Air. Този съд приема, че предвид риска от непропорционално увреждане, до което може да се стигне вследствие на образуваното срещу Arik Air производство по принудително изпълнение, обжалването на удостоверението за европейско изпълнително основание пред съда на държавата членка по произход е достатъчно, за да се обоснове спирането на това производство. Според него освен това няма никаква причина, позволяваща да се приеме, че именно Областен съд Франкфурт на Майн трябва да се произнесе по основателността на искането за спиране на действията по принудително изпълнение.

Тогава Lufthansa подава касационна жалба до Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Върховен съд на Литва) срещу това решение.

След като е сезиран от тази юрисдикция, Съдът внася уточнения по смисъла и обхвата на понятието „изключителни обстоятелства“, позволяващи на компетентния съд или орган в държавата членка по принудително изпълнение на основание член 23 от Регламент № 805/2004² да спре принудителното изпълнение на решение, което е удостоверено като европейско изпълнително основание в държавата членка по произход.

Съображения на Съда

На първо място, Съдът обявява, че понятието „изключителни обстоятелства“, включено в член 23, буква в) от Регламент № 805/2004, се отнася за хипотеза, при която продължаването на производството по принудително изпълнение на решение, удостоверено като европейско изпълнително основание, когато в държавата членка по произход длъжникът е обжалвал това решение или е поискал поправка или оттегляне на удостоверението за европейско изпълнително основание, би изложило този длъжник на реален риск от особено тежко увреждане. Поправянето на това увреждане би се оказало невъзможно или крайно трудно, ако посоченото решение бъде отменено или удостоверението за изпълнително основание бъде поправено или оттеглено. Това понятие не препраща към обстоятелства, свързани със съдебното производство, което в държавата членка по произход е насочено срещу решението, удостоверено като европейско изпълнително основание, или срещу удостоверението за европейско изпълнително основание.

За да стигне до този извод, Съдът отбелязва, най-напред, че понятието „изключителни обстоятелства“ е автономно понятие от правото на Съюза. В това отношение употребата от законодателя на Съюза на това понятие показва, че той не е възнамерявал да сведе обхвата на тази разпоредба само до хипотезите на непреодолима сила, които обикновено произтичат от непредвидими и непредотвратими събития, дължащи се на външна за длъжника причина. Следователно възможността да се спре производството по принудително изпълнение на решение, което е удостоверено като европейско изпълнително основание, трябва да се отнася само за случаите, в които продължаването на принудителното изпълнение би изложило длъжника на реален риск от особено тежко увреждане, чието поправяне би било невъзможно или крайно трудно, ако подадената от него жалба или молба в държавата членка по произход доведе до успех. Образуването на такова съдебно производство по искане на длъжника впрочем е предварително условие за разглеждането от компетентния съд или орган на държавата членка на принудителното изпълнение на наличието на изключителни обстоятелства.

Освен това извършеното с Регламент № 805/2004 разпределяне на правомощията между съдилищата и органите на държавата членка по произход и тези на държавата членка на принудителното изпълнение означава, че в рамките на искане за спиране на производството по принудително изпълнение последните не са компетентни да разгледат решение относно безспорно вземане, постановено в държавата членка по

² Съгласно тази разпоредба, озаглавена „Спиране или ограничаване на принудителното изпълнение“:

„Когато длъжникът е:

- обжалвал решението, което е удостоверено като европейско основание за принудително решение, включително молба за преразглеждане по смисъла на член 19, или

- поискал поправка или оттегляне на удостоверението за европейско изпълнително основание съгласно член 10, компетентният съд или орган в държавата членка на принудително изпълнение при молба на длъжника може:

а) да ограничи производството по принудителното изпълнение до обезпечителни мерки; или

б) да [постави за] принудителното изпълнение услов[ие], [а именно] предоставяне на определена гаранция;

в) при изключителни обстоятелства да спре производството по принудителното изпълнение.“

произход, или удостоверяването му като европейско изпълнително основание. Следователно съдилищата или органите на държавата членка на принудителното изпълнение разполагат с ограничена свобода на преценка, що се отнася до преценката на обстоятелствата, с оглед на които е възможно да се уважи искане за спиране на принудителното изпълнение. При разглеждането на такова искане, за да установят наличието на изключителни обстоятелства по смисъла на тази разпоредба, тези съдилища или органи трябва да се ограничат до претегляне на интереса на кредитора, който се изразява в пристъпване към незабавно принудително изпълнение на решението относно неговото вземане, спрямо интереса на длъжника, който се изразява в недопускане на особено тежки и непоправими или труднопоправими вреди.

На второ място, Съдът уточнява, че член 23 от Регламент № 805/2004 допуска едновременното прилагане на мерките по ограничаване и по предоставяне на гаранция, предвидени в букви а) и б) от него³, но не допуска едновременното прилагане на някоя от тези две мерки заедно с мярката по спиране на производството по принудително изпълнение, предвидена в буква в) от него.

На трето място, Съдът постановява, че когато изпълняемостта на решение, удостоверено като европейско изпълнително основание, е спряна в държавата членка по произход и когато предвиденото в член 6, параграф 2 от Регламент № 805/2004 удостоверение е представено на съда на държавата членка на принудителното изпълнение, въз основа на посоченото решение този съд е длъжен да спре производството по принудително изпълнение, образувано в последната държава⁴.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Поддържайте връзка!

³ С тези мерки се цели съответно ограничаване на производството по принудителното изпълнение до обезпечителни мерки (буква а) и поставяне на принудителното изпълнение в зависимост от предоставянето на гаранция, определяна от компетентният съд или орган в държавата членка на принудително изпълнение (буква б).

⁴ В това отношение Съдът се произнася на основание член 6, параграф 2 във връзка с член 11 от Регламент № 805/2004.

Член 6 от Регламент № 805/2004, озаглавен „Изисквания към удостоверяването като европейско изпълнително основание“, предвижда следното в параграф 2: „Когато решение, което е удостоверено като европейско изпълнително основание, е престанало да бъде изпълняемо или когато неговата изпълняемост е била преустановена или ограничена, трябва да бъде издадено удостоверение, което посочва липсата или ограничението на изпълняемост[.] чрез заявяване пред съда по произход по всяко време, като се използват стандартните формуляри, посочени в приложение IV.“

Член 11 от същия регламент, озаглавен „Действие на удостоверението за европейско изпълнително основание“, от своя страна гласи следното: „Удостоверението за европейско изпълнително основание има действие само в границите на изпълняемост на решението.“